

Reserapport Guyana, maj 2018

Efter 27 timmar på resande fot och byte av flygplats i New York landade jag på Cheddi Jagan International Airport i Guyana. Det tog dryga 2 timmar att ta sig igenom passkontrollen på Newark Liberty International Airport och jag lovade mig själv att aldrig mer flyga till New York via Newark.

Väl framme på Brandsville Hotel i Georgetown åt jag frukost vid poolen. Två timmar senare skulle jag checka in på Ogle Airport för min flygtur till Kaieteur National Park, så det fanns ingen tid att sova. Nationalparken ligger på en sandstensplatå och är landets största turistattraktion. Här finns flera endemiska djur och växter samt vattenfallet Kaieteur Falls, som är 4,5 gånger högre än Niagara Falls.

På väg ombord på denna 14-sitsiga Cessna

Essequibo River och guldgruvor

Den timmeslånga flygturen, först över huvudstaden Georgetown och sedan över denna vidsträckt, orörd regnskog var spektakulär. Piloten landade snyggt på en liten airstrip och vi fick en guidad tur runt nationalparken. Tyvärr var det mycket moln denna dag och lite duggregn till och från, så vi kunde inte se vattenfallet i sin fulla prakt, men trots det var det mäktigt.

Golden rocket frog

Fallet sett från sidan

Så här ser fallen ut framifrån vid klart väder

Jag var tillbaka på mitt hotell innan et blev mörkt och bestämde mig för att äta en riktig middag innan det äntligen var sovdags. En av stans bästa indiska restauranger låg fem minuters promeand från mitt hotell och mot hotellreceptionistens inrådan att ta en taxi, promenareade jag dit utan missöden. Guyana och i synnerhet Georgetown är väldigt kriminellt och trafiken är fruktansvärd, så man bör inte röra sig ensam ute på gatorna. Efter att jag beställt min middag mörklades hela Georgetown i ett av dessa ofta förekommande elavbrotten. Som tur var hade restaurangen en generator! Jag avråddes å det bestämdaste att promenara hem till hotellet i mörkret, så det var bara att beställa en betrodd taxi som tog mig några hundra meter till hotellet och den efterlängttade sängen för en god natts sömn.

Nästa morgon ordnade jag med en chaufför/guide som var med mig hela dagen och visade upp Georgetowns alla sevärdheter. Staden grundades på 1600-talet, då landet var en holländsk koloni. Landet togs över av britterna år 1815. De flesta byggnader är från 1700-1800-talen och är i trä med vacker kolonialarkitektur. St George Katedralen är en av världens högsta fristående träbyggnader. Stabroek Market, i folkmun kallad Big Market, är värt ett besök; här kan man hitta allt från alla slags husgeråd till guldsmycken till kött och grönsaker som fraktas dagligen på floden till Georgetown. Besöken på Nationalmuseum och det antropologiska museet gav också en inblick i landets historia.

St George Cathedral

Stabroek Market

Rundturen avslutades med ett besök på Cara Lodge Hotel, inrymt i en vacker kolonialbyggnad, där jag hade avsmakning av den prisbelönta guyanska rommen "El Dorado"

Försäljerska på marknaden

Avsmakning av El Dorado rom

Fakta om Guyana:

Guyana ligger i norra Sydamerika och gränsar till Venezuela, Brasilien och Surinam. 80 % av landets yta täcks av regnskog och många av landets floder är källor till Amazonfloden.

Det finns knappt 800 000 invånare i Guyana och de flesta bor på den bördiga, fem till sex kilometer breda kustslätten närmast Atlanten. Minst lika många guyananer bor utomlands; de flesta i USA.

Befolkningen i Guyana delas in i sex olika etniska grupper. Den största, som utgör 40% av befolkningen, är indier. När slaveriet förbjöds 1834 och många av de svarta slavarna från Västafrika, som hade tagits dit av holländarna, flyttade från sockerplantagerna hämtade engelsmännen dit kontraktsarbetare från Indien. Motsättningarna mellan ättlingarna till afrikanerna och indierna har präglat samhället. De ursprungliga indianerna utgör bara en tiondel av befolkningen och många av dem bor i inlandet, där de försörjer sig på svedjebruk, jakt, fiske och guldvaskning.

Engelska är officiellt språk, men det tals även kreolska, olika indiandialekter, hindi och urdu.

Kristendom är den största religionen. Därutöver finns främst hinduer och muslimer.

Guyana är rikt på bauxit, guld, diamanter och andra mineraler. Utvinningen av guld ökade mångfalt under 1990-talet och tusentals guldletare arbetade på egen hand med vaskpannor och andra enkla redskap, men små och medelstora företag har övertagit huvuddelen av guldutvinningen. Guld står för runt hälften av Guyanas exportinkomster. Viss avverkning av timmer sker, men en ökad medvetenhet om det värdefulla i inlandets vildmarker gör att man blivit mer restriktiv och satsar på ekoturism.

Min guide berättade hur han själv i slutet av 1990-talet åkte iväg och vaskade guld under två år. Vissa veckor hittade han så mycket som 26 kilo guld. Tack vare det kunde han bygga sitt eget hus och bilda familj. Livet som guldgrävare var tufft och det var lätt att bli bestulen på det man hittat. Men det var

samtidigt ett väldigt fritt liv och det fanns många tillfällen till "förlustelser", främst med indianflickorna, som har en liberal syn på sex före äktenskapet och byte av partners.

Olja finns utanför kusten, men oljeletningen har hindrats av gränskonflikterna med Venezuela och Surinam. Trots att de många floderna skulle kunna utnyttjas till vattenkraft, måste nu olja importeras till elförsörjningen.

Landet har många problem att tackla såsom dåligt utbyggd infrastruktur, överdimensionerad byråkrati, ständigt utflöde av utbildad arbetskraft samt våldsbrottslighet, ofta kopplad till narkotikahandel och vapensmuggling. Men jag upplevde mycket tillförsikt hos de jag pratade med att den sittande presidenten (en fd hög militär) kommer att vidta åtgärder för att lösa problemen.

Efter detta korta besök i Guyana tog jag ett nattflyg till New York och stannade där några dagar för diverse möten. Hann också se musikalen Beautiful om Carole King samt äta en fantastisk American steak på traditionella Gallaghers Steakhouse.

Detta blev land nr 185 för min del – nu är det bara 10 kvar!

Stockholm 2018-05-24